Jan Kok

Johannes (Jan) Cornelis Kok is geboren op 16 maart 1899 in Den Haag. Hij was de zoon van Cornelis Theodorus Kok en Louisa Johanna Maria Stapel.

Hij woonde tussen 1928 en 1951 op Haarlemmerstraat 139 in Amsterdam. Op dit adres was ook Koffie-branderij en Theehandel KOK. Volgens zijn archiefkaart was hij winkelier van beroep.

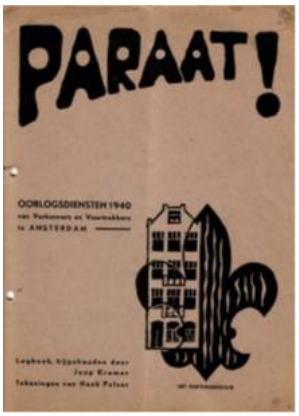
Hij werd in juli 1937 oubaas bij de katholieke Stanislausgroep in Amsterdam. Groepsleider en hopman van deze groep was Jac. P A van Ingen. Hij werd daarnaast in 1940 assistent districtscommissaris Voortrekkers bij het Adjunctenaat Amsterdam. In 1941 haalde hij zijn Gilwell als ADC-VT. Tegenover zijn huis stond de R.K. Posthoornkerk.

In Amsterdam vormden Districtscommissaris Jacob Faber en assistent districtscommissarissen Herman de Buy Wenniger van de NPV en de assistent districtscommissarissen Jan Kok, Johan Jurgens en de Wolf van de Katholieke Verkenners samen met Baas Jan de Wilde de coördinatie van de Padvindershulpcentrale die in mei 1940 actief was. Het hoofdkwartier was het Districtskantoor op Keizersgracht 232. Op het hoofdkwartier van de Padvindershulpdienst zorgden een groep akela's, baghera's en baloes voor de huishoudelijke taken. De coördinatie was in handen van Akela Politiek en later Akela Rentenaar. Ze werden daarbij ondersteund door de welpenleidsters Truus Reynders, Henny Haverkamp en Stien Kropf.

In Amsterdam hebben enkele honderden verkenners, voortrekkers en leiders zich ingezet in de meidagen van 1940. Op 10 mei werden de scouts opgetrommeld en vanuit het hoofdkwartier van de Padvindershulpdienst in het districtskantoor op Keizersgracht 232 werden de eersten ingezet bij de Luchtbescherming. Een dag later vielen de eerste bommen op de stad. Er gingen 24 verkenners helpen met het bergen van gewonden en doden. Ze regelden het verkeer, hielden nieuwsgierigen op afstand en hielpen met het opruimen van de glasscherven op de straat.

In de daaropvolgende dagen werden padvinders ingezet bij de verschillende blokhoofden van de luchtbeschermingsdienst, ze bemanden de telefooncentrale van de luchtbeschermingsdienst en hielpen in ziekenhuizen en bij de politie. Op de zolders van de marinewerf lagen grote hoeveelheden verbandmateriaal, bedden en dekens en de scouts hielpen het Rode Kruis om dit te distribueren naar ziekenhuizen in Amsterdam, maar ook in Leiden, Delft en verder. Direct na de capitulatie organiseerden de padvinders in Amsterdam een inzameling voor hulpbehoevenden. De scouts uit de stad gingen de huizen langs. Later verzorgden ze een koeriersdienst om informatie in te winnen over familieleden van Amsterdammers die elders woonden. 29 voortrekkers en leiders trokken naar alle uithoeken van Nederland en behandelden naar schatting 3500 tot 4000 aanvragen.

Voortrekker Joop Kramer heeft een logboek bijgehouden over de inzet van padvinders: *Paraat! : oorlogsdiensten 1940 van Verkenners en Voortrekkers te Amsterdam.* Henk Pelser maakte tekeningen.

Meer informatie

Indexen Archiefkaart J C Kok
Het Parool » 04 feb 1953 - Art. 36 | Delpher
Paraat! : oorlogsdiensten 1940 van Verkenners en Voortrekkers te Amsterdam | NIOD Bibliotheek (worldcat.org)
Voortgang 1940
De Katholieke Verkennersleider, juli 1937
Weest paraat; officiëel orgaan van de Nederlandsche Padvinders, jrg 22, 1937, no. 7, 1937 » 1937-07 - Pag. 25 | Delpher
Archief Gilwell
Posthoornkerk - Wikipedia

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op http://vrijheid.scouting.nl voor meer informatie en alle andere verhalen.